

UCHWAŁA NR 19 /2017/2018

Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach

z dnia 27 listopada 2017 r.

w sprawie wyrażenia opinii na temat wprowadzenia innowacji pedagogicznych

Na podstawie art. 15 pkt 29b ustawy z 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę- Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60), ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. z 2002 r. nr 56, poz. 506 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej im. K. Makuszyńskiego w Wiechlicach pozytywnie opiniuje projekt następujących innowacji pedagogicznych:

1. „Innowacja pedagogiczna wg koncepcji Friedricha Froebła wykorzystująca wybrane elementy edukacji matematyczno - przyrodniczej”.
2. Innowacja pedagogiczna wg wybranych elementów pedagogiki Friedricha Froebła w oddziałach przedszkolnych.
3. Innowacja pedagogiczna „Trening umysłu i ciała” wg autorskiej metody A. Smetankina BIOFEEDBACK .

§ 2.

Opis zasad wprowadzanych innowacji w załącznikach nr 1, 2, 3 do uchwały.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się dyrektorowi szkoły.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 27 listopada 2017 roku.

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Cecylia Brodzińska

Przewodniczący Rady Pedagogicznej
Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. K. Makuszyńskiego w Wiechlicach
Cecylia Brodzińska

Załącznik nr 1 do uchwały 19/2017/2018
Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej
im. K. Makuszyńskiego w Wiechlicach
z dnia 27 listopada 2017

**Szkoła Podstawowa
im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach
ze Szkołami Filialnymi w Długiem, Siecieborzycach
i Lesznie Górnym**

„Dzieci i zegarki nie mogą być stale nakręcane.
Trzeba im także pozwolić chodzić.”

Friedrich Froebel

**INNOWACJA PEDAGOGICZNA WEDŁUG
KONCEPCJI FRIEDRICHA FROEBLA
WYKORZYSTUJĄCA WYBRANE
ELEMENTY EDUKACJI
MATEMATYCZNO – PRZYRODNICZEJ**

Wiechlice 2017

AUTORZY: Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego Cecylia Brodzińska oraz zespół nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach ze szkołami filialnymi w Lesznie Górnym, Długiem i Siecieborzycach

1. **Rozpoczęcie innowacji:** rok szkolny 2017/ 2018
2. **Osoby wdrażające:** zespół nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach ze szkołami filialnymi w Lesznie Górnym, Długiem i Siecieborzycach
3. **Miejsce realizacji:** Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach oraz szkoły filialne w Lesznie Górnym, Długiem i Siecieborzycach
4. **Czas trwania innowacji:** rok szkolny 2017/2018

WSTĘP

Jedną z właściwości psychicznych dziecka w wieku wczesnoszkolnym jest ciekawość otaczającego je świata. Ciekawość jest głęboko zakorzenioną dążnością pobudzającą do działania; przejawia się w pragnieniu i dążeniu do poznawania wiedzy i działania, w potrzebie zrozumienia i objęcia w posiadanie zewnętrznego świata. Inną charakterystyczną właściwością dziecka wstępującego do szkoły jest potrzeba aktywności i szeroko pojętego działania. Dostrzeganie tej właściwości, umiejętne jej wykorzystywanie i rozwijanie decydują w znacznym stopniu o powodzeniu pracy szkolnej. Nauczanie, więc powinno być tak organizowane, aby dawało ujście naturalnej aktywności dziecka, zaspokajało jego potrzebę działania. Nauczyciel spełnia w tym procesie rolę organizatora, który inspirowanie i kieruje działalnością poznawczą uczniów oraz stwarza sytuacje, w których dzieci operują przedmiotami, dotykają, badają, zestawiają, porównują. Aktywne uczestniczenie w procesie nauczania angażuje i rozwija dziecko. Nauczanie, w którym uczeń więcej działa niż słucha jest nie tylko zgodne z właściwościami psychicznymi dziecka, ale jednocześnie rozwija je wszechstronnie. Działanie, bowiem, poznawanie i myślenie wzajemnie się uzupełniają i warunkują. Wiek wczesnoszkolny jest, zatem wiekiem nauki przez zabawę, która przejawia się w działaniu.

Zdaniem F.Froebela zabawa nie jest pustą rozrywką, ma ona doniosły sens oraz głębokie znaczenie, ponieważ w zabawie rozwija się i przejawia cały człowiek w swych najsubtelniejszych zadatkach, w swym wewnętrznym poczuciu.

CELE INNOWACJI:

CELE GŁÓWNE:

Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych. Zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne w edukacji szkolnej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- rozwijanie zdolności porozumiewania się za pomocą mowy i znaków w języku ojczystym,
- kształcenie twórczej ekspresji werbalnej,
- rozwijanie procesów poznawczych: zdolności porównywania, porządkowania, abstrahowania i uogólniania, pamięci w działaniu praktycznym i umyśle
- kształtowanie pojęć matematycznych (figur geometrycznych, zbiory, liczby naturalnej, długości, objętości, czasu, ciężaru)
- rozwijanie myślenia operacyjnego,
- zaspokajanie potrzeb poznawczych u dziecka, rozbudzanie dyspozycji poznawczych, emocjonalnych i wyobraźni,
- wdrażanie do prowadzenia ukierunkowanej obserwacji,
- tworzenie warunków do samodzielnego poznawania rzeczywistości poprzez obserwowanie, eksperymentowanie, odkrywanie, działanie,
- wspieranie rozwoju wyobraźni i myślenia twórczego,
- stwarzanie warunków do przejawiania zaangażowania w zabawie i zadaniach
- rozbudzanie ekspresji twórczej w sferze werbalnej, ruchowej i twórczej,
- zachęcanie do poznawania samego siebie (mocnych i słabych stron),
- kształtowanie umiejętności współpracy i zgodnego współdziałania w grupie,
- rozwijanie umiejętności dostrzegania i akceptowania różnic między ludźmi,
- rozwijanie postawy opiekuńczej wobec wszystkiego, co wymaga pomocy człowieka,
- rozwijanie motoryki dużej i małej.

OPIS

PROCEDURA OSIĄGANIA CELÓW :

W wieku wczesnoszkolnym podstawową formą działalności dziecka jest nauka przez działanie i zabawę. F. Froebel podkreśla znaczenie aktywności zabawowej w procesie poznawania przez dziecko świata. Uważa, że nauka przez zabawę to najwyższy stopień rozwoju dziecka.

Koncepcja innowacji według Froebela odnosi się do edukacji przyrodniczej, matematycznej, badawczej i społecznej, silnie akcentuje wartość nauki przez zabawę i działanie. Dziecko staje się wartościowym aktywnym podmiotem i kreatorem własnego rozwoju.

Doświadczenia edukacyjne dziecka mają – zdaniem F. Froebela – decydujące znaczenie nie tylko dla jego późniejszych osiągnięć, ale również wywierają wpływ na kondycję i rozwój społeczeństwa, jako całości.

Innowacją zostaną objęte dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Czynności podejmowane przez uczniów obejmą: zabawę kierowaną o charakterze dydaktycznym z wykorzystaniem darów natury i innych środków dydaktycznych, działania badawcze oraz zajęcia dydaktyczne.

w lesie, przy trzepaku. Froebel podkreślał znaczenie zabawy na łonie natury, propagował ideę bycia blisko przyrody. Dlatego nieodłącznym elementem pracy wg jego założeń jest organizowanie dzieciom warunków do pielęgnowania roślin w ogródku, w sali, na balkonie. Praca w ogrodzie nauczy dzieci systematyczności, odpowiedzialności, współpracy we wspólnym dążeniu do celu. Oprócz prac o ogródku Froebel zalecał spędzanie dużej ilości czasu poza salą. Ogród czy okolica szkoły mogą być dobrym miejscem do realizowania zajęć, zabaw zorganizowanych lub swobodnych. W miarę możliwości należy spędzać jeden dzień w tygodniu w plenerze – na zajęciach, wycieczkach, zabawie. Niezwykle ważną rolę stanowi kontakt z materiałami, których dostarcza przyroda, zwanymi *darami natury*, *bogactwami przyrody*, *darami ziemi* oraz wykorzystanie materiałów dydaktycznych i pomocy edukacyjnych stworzonych przez dorosłego dla dziecka. Najważniejszą częścią programu Dar Zabawy są zabawy edukacyjne, których zadaniem jest podkreślenie wspólnoty dorosłych i dzieci oraz wykorzystanie do tych zabaw tzw. *darów* (inaczej zwanych *podarkami*), czyli przedmiotów, które w pełni służą rozwojowi dziecka. Dary to materiały, które mają postać wełnianych piłeczek oraz zestawów drewnianych klocków w kształcie sześciątów, walców, graniastopów, to mozaiki, patyczki, pierścienie, i punkty. Służą one dzieciom do zabaw percepcyjno-manipulacyjnych, badawczych, umożliwiają rozwój zdolności artystycznych. Dzieci podejmują z ich wykorzystaniem zabawy badawcze, tematyczne i konstrukcyjne, poznają świat matematyki, tworzą ornamenty. Wymienionym aktywnościom towarzyszy śpiew, ruch oraz słuchanie literatury.

Wykorzystanie darów w codziennej pracy przynosi wiele korzyści: umożliwia ćwiczenie wszystkich zmysłów, rozwijanie sprawności manualnej, koncentracji, koordynacji wzrokowo-ruchowej, pobudza wyobraźnię i myślenie twórcze. Materiał Froebela pozwala kształtować u dzieci różnorodne pojęcia matematyczne, czasami wykraczające poza ramy podstawy programowej, np. ułamki, pojęcia geometryczne. Bardzo ważnym aspektem jest skupienie dzieci podczas pracy z darami i ich wyciszenie. Zabawa z darami uczy dzieci odpowiedzialności i szacunku do powierzonych im przedmiotów – jest to niezwykle ważne w dzisiejszym świecie często jednorazowych zabawek.

Praca według koncepcji Froebela nie wymaga zakupienia kompletu darów. Praca i zabawa może opierać się o wspomniane dary natury, a gotowe zestawy darów można zastąpić innymi drewnianymi klockami. „Naśladujcie myśl, nie zaś formę” – mówił sam Froebel. Nie materiał jest najważniejszy, ale sposób myślenia, działania i pracy z dziećmi.

SPOSÓB REALIZACJI:

W tym roku szkolnym chcemy spróbować pracować z uczniami inaczej. Chcemy im dać to, co najcenniejsze, czyli czas. Czas na swobodną, nieskrępowaną zabawę. Chcemy, aby wszechstronny rozwój dzieci odbywał się w atmosferze spokoju i wyciszenia. Chcemy, aby dzieci miały codzienny kontakt z naturą. Chcemy rozwijać u nich umiejętności matematyczne, postawę twórczą, umiejętność współpracy. Chcemy, aby dzieci uczyły się poprzez manipulowanie prostymi zabawkami, które maksymalnie rozwijają kreatywność. Chcemy, aby nasze dzieci były szczęśliwe. Te wszystkie założenia pozwoli nam zrealizować praca według założeń Froebela. Wracamy więc do źródeł – pochylamy się nad dorobkiem i świetnymi pomysłami sprzed stu lat. To, co stare wcale nie znaczy gorsze, tak samo jak to, co nowe i nowoczesne wcale nie znaczy lepsze (już zdążyliśmy się przekonać patrząc na negatywne skutki ciągłego braku czasu, gonitwy za pieniądzem czy nowoczesnych technologii).

Tak naprawdę będziemy z dziećmi robić to, co do tej pory, ale w nowy sposób. Największą zmianą jest praca dzieci w grupach metodą stacyjną; każda z grup pracuje z innymi darami, które potem są przekazywane kolejnej grupie – nie wymaga to wielkich zmian w aranżacji sali, ale innej organizacji pracy.

Proponowane rozwiązania organizacyjne sprzyjają rozwojowi umiejętności współpracy w grupie, pełnienia odpowiedzialności za zadanie, słuchania siebie nawzajem i samodzielności. Dają także nauczycielowi możliwość efektywnego indywidualizowania pracy – jest to łatwiejsze w mniejszych grupach. Na zajęciach wg założeń tej innowacji unika się schematu „wszyscy robią to samo, w tym samym czasie, w ten sam sposób”.

Zajęcia odbywać się będą w toku zajęć edukacyjnych, zgodnie z podstawą programową. Elementy koncepcji Froebela będą wykorzystywane w edukacji matematycznej, gdzie uczeń manipulując klockami z Darów poznawać będzie właściwości figur geometrycznych i ich uwarunkowań w przestrzeni. Wiele elementów innowacji wykorzystanych będzie w edukacji przyrodniczej, gdzie uczniowie zaangażowani zostaną do samodzielnej pracy przy sadzeniu, uprawie czy ochronie roślin. Przede wszystkim innowacja wprowadzona zostanie na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych i rewalidacyjnych. Tam uczniowie w trakcie zabawy pozbywać się mogą swoich leków, uprzedzeń i zdobywać nową wiedzę. Froebel kładł szczególny nacisk na aktywność zabawową w procesie poznawania przez dziecko świata. Zabawa, będąca wrodzoną potrzebą, według niemieckiego pedagoga, jest główną formą aktywności dziecka i nie powinna być kierowana przez nauczyciela ani ograniczana, a bardzo dyskretnie i rozsądnie nadzorowana. Dzieci powinny czuć się bezpieczne fizycznie i psychicznie.

Praca z „darami” odbywać się będzie metoda stacyjną. Klasy pierwsze wykorzystywać je będą w pierwszym tygodniu miesiąca i następnie przekazują je klasom drugim. Te pracować będą z nimi w drugim tygodniu miesiąca. Klasy trzecie przejmą „dary” w trzecim tygodniu. W czwartych tygodniach „dary” mogą być wykorzystywane na zajęciach dydaktycznych w miarę potrzeb przez wszystkie klasy edukacji wczesnoszkolnej.

Do wprowadzenia innowacji zastosowane będą metody poszukujące i praktyczne, wyzwalające inwencję twórczą, stwarzające właściwe warunki do rozwoju. Obejmować one będą metody i formy pracy oparte na :

- pokazie
- obserwacji
- działaniach własnych dzieci
- samodzielnych doświadczeń
- rozwiązywaniu zadań według własnego pomysłu

Osoby wdrażające innowację uczestniczyły w szkoleniu pt „Dar zabawy” według koncepcji pedagogicznej F. Froebela.

SPODZIEWANE EFEKTY WPROWADZANIA INNOWACJI:

UCZENÍ:

- przewiduje, w miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach(wnioskowanie o wprowadzanych i obserwowanych zmianach)
- posługuje się określeniami pozwalającymi opisać położenie przedmiotów w przestrzeni
- określa rodzaje ruchów (np. toczy się, turla, spada, skacze) w toku zabaw
- wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycje z różnorodnych materiałów
- poznaje cechy jakościowych badanych przedmiotów w celu porównania,
- uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje wnioski
- dokonuje analizy danych, porównuje i wnioskuje
- potrafi zbudować model kola, trójkąta, kwadratu, prostokąta, wielokąta, elipsy, oraz figur przestrzennych: sześcianu, walca, kuli, graniastosłupa, ostrosłupa , prostopadłościanu
- potrafi wymienić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt w kolejnych porach roku
- dokonuje obserwacji zjawisk przyrodniczych
- zna środowiska: park, łąkę, rzekę, pole, las, nazywa je i charakteryzuje
- posługuje się przyrządami badawczymi
- przejawia postawę dbałości o środowisko
- jest chętny do pracy w zespole

EWALUACJA

Aby sprawdzić skuteczność innowacji, – jakie przyniosła ona korzyści, użyte będą następujące narzędzia ewaluacyjne:

- rozmowy z rodzicami, nauczycielami
- obserwacja
- analiza kart pracy uczniów
- wytwory prac uczniów

*Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego
w Wiechlicach ze Szkołami Filialnymi w Długiem,
Siecieborzycach i Lesznie Górnym.*

**INNOWACJA PEDAGOGICZNA WEDŁUG
WYBRANYCH ELEMENTÓW PEDAGOGIKI
FRIEDRICH FROEBLA W ODDZIAŁACH
PRZEDSZKOLNYCH.**

Autorzy: Zespół nauczycieli edukacji przedszkolnej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach ze szkołami filialnymi w Lesznie Górnym, Długiem i Siecieborzycach

Rok szkolny: 2017/2018.

Osoby wdrażające: wszystkie nauczycielki Oddziałów Przedszkolnych.

Miejsce realizacji: Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach ze Szkołami Filialnymi w Długiem, Siecieborzycach i Lesznie Górnym.

Czas trwania innowacji: 8 miesięcy.

Termin wprowadzania innowacji: listopad 2017.

Podstawa Prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz.U. z 2002r. Nr 56, poz. 506 ze zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943) – art. 41 ust. 1 pkt 3.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 1 pkt 18, art. 44 ust. 2 pkt 3, art. 55 ust. 1 pkt 4, art. 68 ust. 1 pkt 9, art. 86 ust. 1.

WSTĘP

Wiek przedszkolny jest okresem rozwoju zabawy. Na tym etapie ujawniają się takie cechy jak: udawanie, gry wyobraźni i tworzenie rekwizytów oraz wchodzenie w role. Zdaniem F.Froebela zabawa nie jest pustą rozrywką. Ma ona doniosły sens, głębokie znaczenie. W zabawie rozwija się i przejawia cały człowiek w swych najsubtelniejszych zadatkach, w swym wewnętrznym poczuciu. F. Froebel podkreśla znaczenie aktywności zabawowej w procesie poznawania przez dziecko świata. Zabawa to najwyższy stopień rozwoju dziecka, rozwoju człowieka w tym czasie: jest to bowiem swoboda, aktywne ujawnienie wnętrza. Zabawa wyzwala radość, wolność, zadowolenie.

CELE INNOWACJI :

CELE GŁÓWNE :

Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych. Wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne w edukacji szkolnej. Zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. rozwijanie języka pod względem artykulacyjnym, gramatycznym i słownikowym, doskonalenie mowy wiązanej,
2. rozwijanie zdolności porozumiewania się za pomocą mowy i znaków w języku ojczystym,
3. kształcenie twórczej ekspresji werbalnej,
4. kształtowanie pojęć matematycznych (figur geometrycznych, zbiory, liczby naturalnej, długości, objętości, czasu, ciężaru)
5. rozwijanie procesów poznawczych: zdolności porównywania, porządkowania, abstrahowania i uogólniania, pamięci w działaniu praktycznym i umyśle
6. rozwijanie myślenia operacyjnego,
7. zaspokajanie potrzeb poznawczych u dziecka, rozbudzanie dyspozycji poznawczych, emocjonalnych i wyobraźni,
8. wdrażanie do prowadzenia ukierunkowanej obserwacji,
9. tworzenie warunków do samodzielnego poznawania rzeczywistości poprzez obserwowanie, eksperymentowanie, odkrywanie, działanie,

10. wspieranie rozwoju wyobraźni i myślenia twórczego,
11. stwarzanie warunków do przejawiania zaangażowania w zabawie i zadaniach
12. rozbudzanie ekspresji twórczej w sferze werbalnej, plastycznej, ruchowej, muzycznej i twórczej,
13. rozwijanie motoryki dużej i małej.
14. zachęcanie do poznawania samego siebie (mocnych i słabych stron),
15. kształtowanie umiejętności współpracy i zgodnego współdziałania w grupie,
16. rozwijanie postawy opiekuńczej wobec wszystkiego co wymaga pomocy człowieka,
17. rozwijanie umiejętności dostrzegania i akceptowania różnic między ludźmi,
18. rozwijanie postawy przywiązania do tradycji rodzinnych i narodowych.

OPIS

PROCEDURA OSIĄGANIA CELÓW :

Zabawa ujmowana jest zatem jako potrzeba człowieka, przestrzeń i podstawowa strategia edukacyjna.

Koncepcja ta odnosić się będzie do edukacji językowej, matematycznej, badawczej, społecznej, plastycznej oraz zabawy swobodnej.

Wizja dziecka w koncepcji Froebła rozszerza się na uniwersalną koncepcję dzieciństwa. Dziecko - według Froebła – jest niepodzielną i indywidualną całością , która ma swoje myśli, uczucia, swoją fizyczność i związki z innymi. Dziecko jest wartościowym aktywnym podmiotem i kreatorem własnego rozwoju.

Pierwsze doświadczenia edukacyjne dziecka mają – zdaniem F. Froebła – decydujące znaczenie nie tylko jego późniejszych osiągnięć , ale również wywierają wpływ na kondycję i rozwój społeczeństwa jako całości.

Innowacją zostaną objęte dzieci w wieku 3 - 6 lat. Czynności podejmowane przez dzieci w przedszkolu obejmą : zabawę swobodną w sali i w plenerze, zabawę kierowaną o charakterze dydaktycznym z wykorzystaniem darów natury i innych środków dydaktycznych, działania badawcze, zajęcia dydaktyczne realizowane pod postacią zajęć w Porannym kole, twórcze prace ręczne, aktywność na powietrzu, czynności organizacyjne, wycieczki oraz wyjścia terenowe. Wszystkim tym działaniom towarzyszy recytowanie wierszyków, śpiew, prowadzenie rozmów i aktywność ruchowa.

Zajęcia odbywać się będą co najmniej raz w tygodniu, w dniu wybranym przez nauczyciela, zgodnie z realizowaną Podstawą Programową. Do wprowadzenia innowacji zastosowane będą metody poszukujące i praktyczne, wyzwajające inwencję twórczą, stwarzające właściwe warunki do rozwoju. Obejmować one będą metody i formy pracy oparte na : pokazie, obserwacji, działaniach własnych dzieci, samodzielnych doświadczeń, rozwiązywaniu zadań według własnego pomysłu, spontanicznej, swobodnej aktywności dziecka, różnorodnych zabawach.

ORGANIZACJA PRACY WG WYBRANYCH ELEMENTÓW PEDAGOGIKI FROEBLA

Nauczyciel wychowania przedszkolnego organizuje aktywności mające na celu budowanie wiedzy dzieci i nabywanie przez nie kompetencji językowych. Wspieranie aktywności plastycznej, matematycznej, badawczej, muzycznej, zdrowotnej czy zintegrowanej.

Poranne koło

Zajęcia dydaktyczne zwane „Porannym kołem” powinny odbywać się regularnie, codziennie rano po śniadaniu. Zaleca się, by od początku kształtować u dzieci umiejętność skupienia koncentracji na słuchaniu drugiej osoby. Można to wprowadzać poprzez rytuał przechodzenia przez hula- hop lub zbudowaną bramę, by symbolicznie dzieci przechodziły ze świata codzienności do świata spotkań w kole.

Zajęcia w kole są przeznaczone dla całej grupy dzieci. W organizacji tych zajęć niezwykle ważne jest to, by w czasie ich trwania dzieci siedziały po turecku **w kole**.

Bardzo ważne jest to aby nauczyciel zadbał o przygotowanie do zajęć. W dzisiejszych czasach, gdy pośpiech jest nieodłącznym towarzyszem człowieka, małe dzieci mają problemy z koncentracją. Kłopoty polegają na braku kontaktu wzrokowego ze swoim rozmówcą. Z tych powodów należy stosować **techniki wyciszania i koncentracji**. Jest to ważne szczególnie w Porannym kole. **Celem takich działań będzie nauka skupienia uwagi na rzeczach ważnych, nauka obdarzania drugiej osoby uwagą i szacunkiem.**

W trakcie tych zajęć nauczyciel może przydzielać dzieciom role i wspierać je w ich przyjmowaniu. Jak najczęściej wykorzystywać to, że nie tylko nauczyciel jest osobą przekazującą wiedzę, ale może być nim inne dziecko, pomocnik, ekspert. Można używać pewnych pozytywnych etykiet takich jak : Mistrz, Architekt, , Asystent czy projektant. Na przykład „architekt” może budować dom wg wzoru, a inne dzieci mogą obserwować, czekać,

przez co ćwiczą cierpliwość.

Zaleca się, aby zabawy były połączone z recytowaniem wierszyków, które należy utrwalać kilkakrotnie na kolejnych zajęciach, lub w toku zajęć indywidualnych.

Dary są doskonałym materiałem do **ilustrowania zagadnień matematycznych.**

Umożliwiają poznawanie cech jakościowych przedmiotów, budowanie pojęć matematycznych dotyczących wielkości, kształtu, ciężaru, długości, odległości. **Umożliwiają szybsze przechodzenie od myślenia konkretno- wyobraźniowego do abstrakcyjnego.**

Propozycje metodyczne należy wzbogacać i rozbudowywać. W miarę możliwości należy praktykować metodę projektów, wychodzić na lekcje leśne, wyprawy terenowe, korzystać z otoczenia społeczno – przyrodniczego i środowiska kulturowego. **Zatem zajęcia dydaktyczne mogą odbywać się w terenie, poza salą przedszkolną.**

Zajęcia w grupach

Zajęcia dydaktyczne z podziałem na grupy: darów natury, twórczą, badawczą, gospodarczą odbywać się będą głównie w grupach starszych, grupy najmłodsze będą rozwijać swoje kompetencje i umiejętności głównie poprzez zabawę w Porannym kole.

Dzieci siadają do stolika, oglądają przygotowane dla nich materiały, badają je, zapoznają się z przygotowanym dla nich zadaniem. Praca każdej grupy ma **charakter samodzielny**, a nauczyciel stara się kierować poczynaniami dzieci, stwarza im okazję do samodzielnego myślenia i wnioskowania. W przypadku, gdy nauczyciel zaobserwuje problem z wykonaniem zadania lub dziecko zasygnalizuje potrzebę pomocy, stara się go naprowadzić. Po zakończeniu pracy **grupa sprząta swoje stanowisko.** Grupa zabawy z darami składa je do pudełek i odkłada je na miejsce. Grupy pracujące w zespołach twórczym i gospodarczym powinny dokładnie posprzątać, odkładając przybory na miejsce i wytrzeć stoliki pod kontrolą nauczyciela i pomocy nauczyciela.

Inne aktywności dzieci

Nauczyciel organizując pracę w grupie powinien zadbać również o wzbogacanie doświadczeń dzieci w :

1. **Twórcze prace ręczne** - F.Frobel uważał, że poza kontaktem z darami naturalnymi i edukacyjnymi dziecko powinno mieć także kontakt z materiałami, które przekształca w inną postać, nadaje im nową wartość i zmiana ta pozostaje trwała. Z tego względu Frobel proponował dzieciom szereg usystematyzowanych twórczych prac ręcznych.

1. rysowanie, 2. malowanie, 3. modelowanie w piasku, plastelinie i glinie, 4. perforowanie papieru, 5. składanie papieru, 6. drukowanie stemplem, 7. szycie, wyszywanie, haftowanie, 8. wycinanie i tworzenie wycinanek, 9. wyplatanie z papieru, 10. konstruowanie z różnych materiałów oraz tworzyw naturalnych, 11. tworzenie wzorów. Froebel nie obawiał się przy tym o korzystanie przez małe dzieci z przedmiotów, które są uznawane za niezbyt bezpieczne, takie jak: igły, nożyczki, szydło. Mało znane narzędzia, przybory czy przedmioty np. pędzel, młotek szydło, gwoździiki.
2. **Prace w ogródku** - ogródek przedszkolny jest nieodłącznie kojarzony z edukacją frobelską. Froebel poza podkreśleniem znaczenia zabawy, wręcz żądał, by dziecko miało rzeczywisty kontakt z przyrodą i było zaznajamiane z pracami domowymi. Relacje dziecka z przyrodą można kształtować w toku prostych czynności związanych z pielęgnacją roślin w ogródku przedszkolnym w sali lub na zewnątrz.
3. **Prace gospodarcze** - z ogrodem niepodzielnie związana jest kuchnia i współudział dzieci w przygotowywaniu zdrowych posiłków, przetworów na zimę, przekąsek, tradycyjnych potraw. Nie mniej ważne jest zapoznanie dzieci z kulturą przyjmowania gości i praktykowanie sprzątania po zakończonych czynnościach.

Podsumowanie:

W trakcie trwania innowacji nauczyciele organizują zajęcia wg koncepcji Froebela minimum raz z tygodniu. Tego dnia zajęcia organizowane będą w Porannym kole – poranek. Jedne zajęcia dydaktyczne odbywać się będą z podziałem na grupy, drugie zaś z wykorzystaniem podręczników oraz kart pracy proponowanych przez wydawnictwo wg którego pracuje grupa (zgodnie z wybranym przez szkołę programem wychowania przedszkolnego). Nauczyciel może wykorzystywać założenia pedagogiki Froebela każdego dnia wg własnego uznania np. zajęcia w Porannym kole mogą odbywać się codziennie, czynności związane z dbaniem o ogródek przedszkolny będą wykonywane zgodnie z potrzebami.

SPODZIEWANE EFEKTY WPROWADZANIA INNOWACJI:

DZIECKO :

1. posługuje się określeniami pozwalającymi opisać położenie przedmiotów w przestrzeni
2. przewiduje, w miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach
3. wnioskowanie o wprowadzanych i obserwowanych zmianach
4. jest sprawny fizycznie lub sprawny w miarę swoich możliwości
5. wznosi konstrukcję z klocków i tworzy kompozycję z różnorodnych materiałów (np. przyrodniczych)
6. dokonuje analizy danych, porównuje i wnioskuje
7. uczestniczy w zajęciach ruchowych, zabawach , grach w ogrodzie przedszkolnym
8. wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycje z różnorodnych materiałów,
9. poznaje cechy jakościowych darów i innych przedmiotów dla porównania,
10. odgrywa role w zabawach dramowych, posługuje się mową , mimiką, gestem, ruchem, rekwizytem
11. uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach
12. przejawia gotowość zapamiętywania i odtwarzania wierszyków
13. potrafi zbudować modele figur geometrycznych
14. potrafi wymienić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt w kolejnych porach roku
15. zna środowiska: park, łąką, rzeką, pole, las, nazywa je i charakteryzuje
16. przejawia postawę dbałości o środowisko
17. umie wypowiadać się w różnych technikach plastycznych
18. bawi się samodzielnie stworzonymi zabawkami
19. jest chętny do zabawy w zespole

MATERIAŁY I POMOCE DYDAKTYCZNE

Koncepcja aktywności oparta jest na działaniach dzieci w sali przedszkolnej oraz bliższej i dalszej przestrzeni przy wykorzystaniu zasobów środowiska społeczno – kulturowego. Duże znaczenie w niej ma kontakt z materiałami, których dostarcza przyroda, zwanych darami natury, bogactwami przyrody czy darami ziemi oraz wykorzystanie materiałów dydaktycznych, pomocy edukacyjnych stworzonych przez dorosłego dla dziecka.

W przypadku otrzymania środków finansowych na zakup darów freblowskich, wykorzystywanie ich w dalszej pracy dydaktycznej.

EWALUACJA:

CELE EWALUACJE:

- dostosowanie doboru i zakresu treści do potrzeb dzieci, możliwości realizowanej koncepcji i uwarunkowań przedszkola;
- określenie skuteczności innowacji.

KRYTERIA EWALUACJI:

- trafność doboru treści;
- dostosowanie do realiów przedszkola;
- spójność wewnętrzna innowacji;
- efektywność i przydatność innowacji

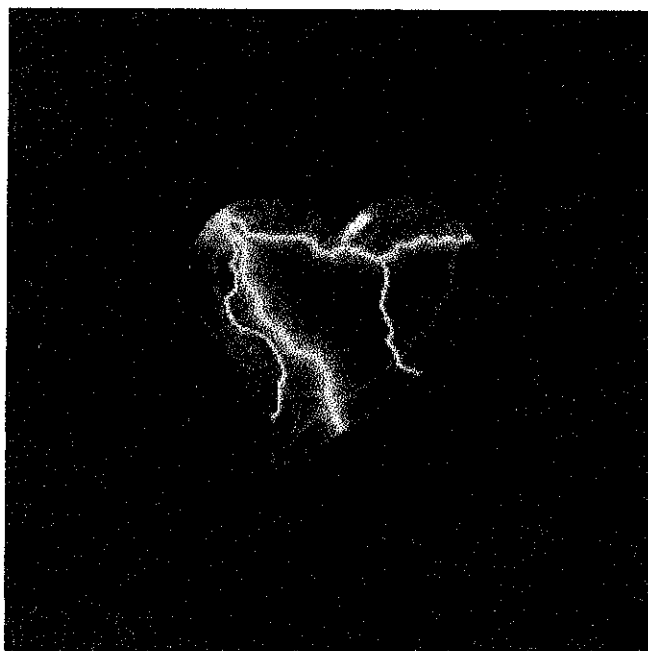
NARZĘDZIA EWALUACYJNE:

- rozmowy z nauczycielami
- obserwacja
- wytwory prac dzieci
- analiza kart pracy dzieci
- ocena i opinia dyrektora oddziałów przedszkola
- zdjęcia

**Innowacja Pedagogiczna
„Trening umysłu i ciała”
według autorskiej metody A. Smetankina**

**Innowacja w Szkole Podstawowej w Wiechlicach,
Szkole Filialnej w Długiem, w Lesznie Górnym, Siecieborzycach.
na rok szkolny 2017/2018.**

BIOFEEDBACK

Podstawa prawna:

Rozporządzenie MEN i S z 9.04.2002 w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz.U.z 2002.Nr.56,poz.506 ze zm.)

Prawo Oświatowe z 14.12.2016(Dz.U z 2017.,poz.60)

Ustawa z dnia 7.09.1991r. o systemie oświaty(Dz.U.z 2016r.,poz.1943)-art.41 ust.1 pkt.3)

Biofeedback – jest to metoda pozwalająca kontrolować procesy zachodzące w organizmie. Uczy panowania nad własnymi reakcjami, pomaga odpowiednio relaksować się, a tym samym radzić sobie nawet w najbardziej ekstremalnych warunkach.

Nazwa innowacji:	„Trening oddechu, ciała i umysłu”
Koordynator	mgr Wioletta Wójtowicz-Sekuła
Osoby wprowadzające innowację:	Wszyscy nauczyciele przeszkoleni do prowadzenia zajęć.
Czas trwania innowacji:	od listopada 2017r.do czerwca 2018r.
Rodzaj zajęć:	Zajęcia edukacyjno –terapeutyczne.
Miejsce realizacji innowacji :	Szkoła Podstawowa w Wiechlicach ze szkołami Filialnymi w Siecieborzycach, Długiem i Lesznie Górnym.
Koszty i źródła finansowania.	Innowacja nie wymaga żadnych kosztów i źródeł finansowania. Wszelkie działania nauczycieli opierają się na proponowanych i wypracowanych przez autorów innowacji materiałach.
Forma zajęć:	Zajęcia indywidualne
Diagnozy uczniów będą przeprowadzone:	Podczas zajęć wstępnych z uczniami.
Opracowanie wyników:	Każdy prowadzący nauczyciel dla prowadzonych przez siebie uczniów.
Osoby zajmujące się	Wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele realizujący innowację,

kwalifikacją uczniów:	pedagodzy.
Organizacja zajęć.	<p>Innowacja będzie realizowana podczas zajęć rewalidacyjnych, dydaktyczno- wyrównawczych, godzin pracy pedagoga, w ramach godzin dodatkowych.</p> <p>Filia w Długiem</p> <p>kl. I-II - A. Bilińska</p> <p>kl. III-IV -M. Suchecka</p> <p>kl. V-VI -W. Wójtowicz-Sekuła</p> <p>Filia w Siecieborzycach</p> <p>kl. I-VI- M. Suchecka</p> <p>Filia w Lesznie Górnym</p> <p>kl. I-VI- A. Kucharska</p> <p>Szkoła Podstawowa w Wiechlicach</p> <p>kl. I-III - M. Wojciechowska</p> <p>kl. IV-V- C. Brodzińska</p> <p>kl. VI-VII - E. Fajkierz</p> <p>kl. II-III gimnazjum- A. Pachlińska</p>
Opis zasad innowacji:	<p><i>Innowacja programowo - organizacyjna dla uczniów polega na poszerzeniu oferty edukacyjnej ,łączy elementy edukacji ,profilaktyki zdrowotnej, terapii oraz integracji dzieci , nauczycieli i rodziców. RSA Biofeedback pozwala ocenić a także skutecznie skorygować stan zaburzonych funkcji wegetatywnych.</i></p> <p><i>Skutecznie uczy optymalnego oddechu i relaksacji, niezbędnego dla przyswajania nowej wiedzy a także rozpoczęciem jakiegokolwiek rodzaju terapii, rehabilitacji czy uczenia się. Po treningu poprawia się równowaga podstawowych procesów nerwowych, otwierają się kanały sensoryczne związane z przyswajaniem informacji, hiperaktywność i przeciążenie organizmu ustępuje, pobudzone zataja funkcje obronne oprócz tego działa na rzecz zwiększenia kreatywności, polepszenia koncentracji uwagi, pamięci, zwiększa odporność na stres, zahamowania lęków, zachowania dzieci, młodzieży, logo terapii, w profilaktyce chorób układu oddechowego, w profilaktyce chorób sercowo-naczyniowych, u często i przewlekłe</i></p>

	<p><i>chorujących dzieci, migrenie i astmie.</i></p> <p><i>Metoda ta pozwala ocenić a także skorygować stan zaburzonych funkcji wegetatywnych.</i></p>
--	--

OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym założeniem programu innowacji, jest prezentacja i zapoznanie uczniów z różnymi technikami terapeutycznymi, których podstawą będzie terapia Biofeedback RSA i metodami prawidłowego oddechu, rozwijanie zdolności umysłowych, uzyskiwanie zadowalających efektów własnej pracy. Planowany termin realizacji innowacji – 20. 11. 2017r. – 21.06.2018r

MISJA PROGRAMU

Misją programu jest pomoc dzieciom. Wszystkie podjęte tu działania mają na celu zapewnić im możliwie jak najszybszą diagnostykę, skuteczną terapię oraz edukację.

ZAKRES INNOWACJI

Adresatem innowacji są uczniowie z klas I-VII i II-III klas gimnazjum w Szkole Podstawowej w Wiechlicach wraz ze Szkołami Filialnymi w Siecieborzycach, Długiem i Lesznie Górnym.

CELE PROGRAMU

Stymulowanie rozwoju uczniów i promowanie zdrowia oraz przeciwdziałanie chorobom poprzez:

- Polepszenie wskaźników stanu zdrowia, poprzez wyćwiczenie przeponowo relaksacyjnego typu oddechu z maksymalnym wskaźnikiem RSA;
- Synchronizację rytmów serca i oddechu;
- Podnoszenie efektywności edukacyjnej i społecznej uczniów poprzez kształtowanie umiejętności ich samoobserwacji i samokontroli oraz autotreningu oddechowego;
- Edukację zdrowotną dzieci
- Kreowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie dzieci i młodzieży
- Polepszenie zachowania dzieci i młodzieży, ich komunikacji i zmniejszenie agresji;
- Polepszenie koncentracji uwagi, pamięci;
- Zwiększenie odporności na stres;
- Zahamowanie lęków;
- Zwiększenie pewności siebie;

- Poprawę integracji umysłu i ciała.

Zalety zajęć.

- Możliwość organizowania lekcji z wykorzystaniem technologii komputerowej,
- Realizacja programu edukacyjnego obejmującego wiedzę o zdrowiu dotyczącą funkcjonowania własnego organizmu oraz poznania jego możliwości, kształcenie potrzeby nawyku prawidłowego oddychania oraz doskonalenia się;
- Motywowanie do zajęć poprzez ciekawą formę gier komputerowych, ćwiczeń logorytmicznych,
- Efektywna, nefarmakologiczna, profilaktyka zaburzeń zdrowia z powodu, sezonowych zachorowań (zapalenia dróg oddechowych, grypy, itp.)
- Efektywna, satysfakcjonująca praca z dziećmi często, lub przewlekłe chorującymi (obniżenie poziomu zachorowalności).

SPOSÓB REALIZACJI

Trening Biofeedback RSA odbywać się będzie w formie zajęć edukacyjno-terapeutycznych w salach, które posiadają zestaw RSA „Biofeedback”. Całość kursu obejmuje 15 lekcji. Ilość zajęć może być zwiększona lub zmniejszona (w zależności od indywidualnych potrzeb każdego beneficjenta).

Wyposażenie niezbędne do przeprowadzenia zajęć:

1. Sala z komputerem.
2. Szkolny zestaw RSA „Biofeedback”.
3. Zestaw ćwiczeń oddechowych (logopedycznych)
4. Spirytus.
5. Rękawiczki jednorazowe.
6. Gaza/waciki
7. Tabelaryczne przedstawienie stanu zdrowia pacjenta.

„Treningi ” będą podzielone na pięć etapów.

I. ETAP

Lekcje teoretyczne, na których omówiony będzie temat zdrowego trybu życia, zdrowia, „jako najważniejszego skarbu człowieka, budowa ciała, praca autonomicznego układu nerwowego.

II. ETAP

Lekcja praktyczna- badanie wstępne (pomiar RSA) oraz wstępna ocena zdrowia i analiza wyników: kształtowanie prawidłowego wzorca przeponowo-relaksacyjnego sposobu oddychania z osiągnięciem maksymalnej synchronizacji pracy serca i oddechu ze sprzężeniem zwrotnym(Biofeedback- RSA), przejście od „starego” typu oddechu do „nowego”- prawidłowego, wyćwiczenia prawidłowego oddychania oraz utrwalanie tego stanu].

III. ETAP

Lekcje praktyczne-oddechowe.

IV. ETAP

Lekcje praktyczne -prawidłowy oddech przeponowo-relaksacyjny z osiągnięciem maksymalnej wielkości RSA bez sygnału sprzężenia zwrotnego. Kontrolny pomiar RSA ora końcowa ocena stanu zdrowia.

V. ETAP

Treningi-2-3 kursy treningowe, utrwalające nawyk (zautomatyzowana czynność przeponowo-relaksacyjnego oddechu z maksymalną RSA)oraz wykorzystanie tego nawyku w życiu codziennym. Uświadomienie skuteczności tych ćwiczeń w celu polepszenia stanu zdrowia, oraz odpowiedzialności za swoje zdrowie.

OCZEKIWANE EFEKTY

W wyniku działalności innowacyjnej uczeń będzie potrafił zastosować poznane metody i techniki oddechowe, samodzielnie zadbać o swoje zdrowie, wyćwiczyć prawidłowy tor oddechowy przeponowo-relaksacyjny . Zauważona zostanie motywacja do podejmowania wysiłku umysłowego i zdolności koncentracji uwagi, będzie potrafił przyswoić i trwale zapamiętać zdobytą wiedzę, samodzielnie się uczyć . Zwiększy się tempo czytania, zdobędzie umiejętność koncentracji i relaksacji. Uczeń poprawi swój stan zdrowia. Dziecko będzie odróżniało „dobry i zły stres”, a także nauczy się sterować reakcjami i eliminować wpływ bodźców negatywnych. Zdobyta wiedza ułatwi im prowadzenie zdrowego trybu życia a także promowania go w rodzinie i wśród znajomych.

Po zakończeniu zajęć każdy uczestnik otrzymałby indywidualną analizę badania wstępnego oraz osiągnięć.

Ankieta dla ucznia:

Proszę Cię o poświęcenie czasu na wypełnienie tej ankiety. Twoje odpowiedzi pozwolą nam przemyśleć naszą pracę na zajęciach. Zależy nam bardzo na Twoich szczerych odpowiedziach.

Dziękuję Ci!

1. Jak oceniasz swoją wiedzę zdobytą na zajęciach w skali 1,2,3,4,5,6?
.....
2. W jakim stopniu zajęcia pomogły Ci polepszyć stanu zdrowia , poprzez wyćwiczenie przeponowo relaksacyjnego typu oddechu z maksymalnym wskaźnikiem RSA
3. Skala 1,2,3,4,5,6.
.....
4. Czy wykorzystywałeś zdobytą wiedzę (np. w życiu codziennym)?
Skala 1,2,3,4,5,6.
5. Czy zadania na zajęciach były dla Ciebie interesujące?
Skala 1,2,3,4,5,6.
.....

Ewaluacja programu innowacyjnego zostanie przeprowadzona w celu uzyskania następujących informacji:

1. Czy zostały osiągnięte wcześniej zamierzone cele?
2. Czy realizowanie tego programu powinno być kontynuowane?

W celu dokonania ewaluacji programu zostaną wykorzystane :

- obserwacje zachowań uczniów na zajęciach,
- kwestionariusze wywiadu dla rodziców i uczniów,

Wyniki ewaluacji będą opracowane w formie sprawozdania na zakończenie roku szkolnego i przedstawione radzie pedagogicznej i dyrektorowi w celu dokonania oceny przydatności wprowadzonej innowacji.

